

NEBEZPEČNÉ ZNÁMOSTI

Po 16. lednu se má projednávat novela zákona o zbraních a střelivu. V médiích se objevila neurčitá formulace, že k odebrání (zajištění) zbraně bude moci dojít při „styku s extremisty nebo vazbách na extremistické skupiny“. Pravděpodobně se jedná o navrhovaný § 123 h) a zdůvodnění: „pokud ze stanoviska nebo informace orgánu veřejné moci vyplývá, že osoba, která s nimi nakládá, představuje vážné nebezpečí pro vnitřní pořádek nebo bezpečnost“.

Pojďme se na to podívat blíže a obšírněji. **Termín extremismus české právo nezná**, v jisté míře ho používá jen ministerstvo vnitra, a to samo přiznává, že termín je nejednoznačný. V rámci trestných činů pak operuje s pojmem trestné činy s extremistickým podtextem. **Za extremisty ve svých pravidelných zprávách označuje kdekoho**, od anarchistické scény přes SPD až po ochránce přírody. V poslední výroční zprávě udává, že „ne všechny extremistické subjekty obsažené ve Zprávě se v roce 2022 dopouštěly nezákonné činnosti“. K odebrání zbraně tedy není nutno spáchat přešupek nebo trestný čin. Bude stačit ideozločin? A co takovým ideozločinem může být?

Nápovědou je třeba rok 2016, kdy byl k tříletému zákazu účasti na sportovních, kulturních a jiných společenských akcích anarchistického hnutí odsouzen Igor Ševcov. Kontrolovala to agilní úřednice Tereza Kodešová z Probační a mediační služby a mezi anarchistické akce zařadila všechno, co našla na webu radar.squat.net. „Problematické akce“ konzultovala i s policajty z „protiextremistického“. **Jako nejnebezpečnější se ukázalo rozdávání teplého jídla lidem bez domova** s iniciativou Food Not Bombs, které bylo uvedeno nejčastěji. Ano, to je anarchistické, a tudíž extremistické. Dokonce se kvůli tomu obrátila i na předního „soudního znalce extremismu“ Miroslava Mareše, kterého citujeme z článku na Alarmu: „Účast může být zamýšlená, anebo nezamýšlená, když obviněný třeba přechází komunikaci a do akce se začlení. Účastník přitom může vědět, že se jedná o anarchistickou akci, anebo to podle politologa vědět také nemusí. Samotný anarchistický charakter akce může být dán svým účelem sloužícím ve prospěch anarchistického hnutí, složením účastníků, anebo osobou či osobami svolavatele. Přesná identifikace vazby osob na anarchistické hnutí může být podle Mareše obtížná, protože hnutí je většinou neformální. Na anarchistickou akci mohou přijít i lidé, kteří anarchisté nejsou, a anarchisté se naopak mohou účastnit akcí, které primárně nejsou anarchistické.“

Nahradte si slovo anarchistická zastřešujícím pojmem extremistická a dojde vám, jak vágní můžou být „vazby“ pro

zajištění zbraně. Bude to účast na prvomájové demonstraci, návštěva knižního veletrhu, zatrsání si na koncertu nebo olajkování příspěvku na sociálních sítích? Nevíme. **Zpřísnování čehokoliv s odkazem na extremismus je velmi ošemetné, a to samozřejmě nejen pro anarchisty a anarchistky, ale pro člověka jakéhokoliv politického názoru.** Časy se mění a karty se mohou obrátit a co je dneska považováno za normu, bude zítra extremismus a naopak. Dnes se v souvislosti s extremismem mluví hlavně o tzv. antisystémové scéně sestávající z různých Rajchlů a Liskových, o etablované SPD a samozřejmě – o anarchistickém hnutí. Mohlo by se ale také stát, že se změní doba a Jana Černochová přijde o svou AR-15 nebo Roman Joch o svůj revolver. A pak se to po čase opět nějak prohodí.

Informace o „vazbách“ by pocházely od policie nebo zpravodajských služeb, v dokumentech k zákonu se k tomu uvádí následující: „Zajištění je nově možné také na základě indikativního stanoviska příslušného orgánu veřejné moci (typicky v praxi může jít o zpravodajskou službu nebo o Policii ČR), ze kterého důvodně vyplývá, že nakládání se zbraněmi u takové osoby by ohrozilo vnitřní pořádek nebo bezpečnost.“ Co všechno za extremismus považuje policie, jsme si ukázali výše. Co bude považovat za extremistické zpravodajská služba, se jen tak nedozvíme. Vzhledem k tomu, že BIS ve své výroční zprávě doslovně kopíruje pasáže ze zprávy policie, lišit se to moc nebude. Informace od nich většinou podléhají utajení, což v podstatě znemožňuje jakoukoliv možnost právní obrany. Stačí, aby napsali, že představujete nebezpečí pro demokratické zřízení, ať už to znamená cokoliv.

Dnes je možnost získat zbraň nároková, po splnění všech náležitostí. Ne vždy tomu tak bylo, například před rokem 1989. **Takto to fungovalo za komunismu, kdy zákon teoreticky umožňoval zbraně získat, ale reálně o tom rozhodovala Veřejná bezpečnost na základě volného uvážení,** říká odbornice MV Milena Bačkovská. Zjevně si ale nevidí do pusy, když zároveň u kulatého stolu k novému zákonu volné uvážení policie nebo zpravodajských služeb obhajuje. Vždyť se jen přejmenovali!

U většiny ostatních podmínek, jako je zdravotní způsobilost nebo spolehlivost a bezúhonnost, může dojít časem k úpravě stavu, dostanete potvrzení od lékaře nebo uplyne nutná doba například po přestupku. U vazby na extremisty ale nic takové nenacházíme. **Bude nutné se hájit u soudu nebo docházet na ideologická školení a v testu získat dost bodů z poddanství a vohnouthřbetství?**